

Motion till riksdagen 2023/24:321

av **Robert Hannah (L)**

Iraks etniska och religiösa minoriteters överlevnad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att den svenska regeringen och EU ska ta ställning mot landstöld från Iraks etniska och religiösa minoriteter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att den svenska regeringen och EU ska arbeta för att Iraks etniska och religiösa minoriteter ska kunna återvända till sina hemområden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att de etniska och religiösa minoriteterna i Irak ska få ta del av det svenska direktbiståndet och EU-biståndet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att Sverige ska ta ställning för självstyre i Sinjar och på Nineveslätten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det gick från kris till katastrof för Iraks etniska och religiösa minoriteter yezidier, assyrier/syrianer/kaldéer och mandéer med fler när Islamiska staten 2014 invaderade landet och utförde sitt folkmord. Åtta år senare är situationen fortfarande katastrofal. Få av de fördrivna tillhörande nämnda etniska och religiösa minoriteter har återvänt till sina hemområden i exempelvis Sinjar och Nineveprovinsen efter folkmordet. De externa hoten är så pass allvarliga att minoriteterna även i dag riskerar förföljelse, övergrepp och hot mot sina liv.

Det finns flera skäl till denna utsatthet. De etniska och religiösa minoriteternas hemområden var redan innan folkmordet, och sedan decennier tillbaka, eftersatta och diskriminerade i jämförelse med andra områden. Efter folkmordet och IS-invasionen har områdena inte byggts upp igen i tillräcklig omfattning för att de fördrivna ska kunna

återvända. Minoriteterna saknar därtill ekonomisk makt på grund av sekterismen och korruptionen i Irak. Man diskrimineras dessutom i lag av de styrande i Bagdad och av den självstyrande regionen i Kurdistan (KRG). Osäkerhet råder då såväl främmande stater som terroriststämplade organisationer verkar i deras landområden.

US State Department menar att närvaron av väpnade medlemsförband till Kurdiska Arbetarepartiet (PKK), en av EU utpekad terroristorganisation, och Iran-understödda shiamiliser (PMF), samt fortsatta turkiska luftangrepp mot påstådda PKK-positioner, frångår folkgrupperna deras rättigheter.

Sverige och EU behöver tydligare arbeta för att de etniska och religiösa minoriteterna ska ha en framtid i Irak. Att säkra de etniska och religiösa minoriteternas områden från terrorism, främmande stater och diskriminering från makthavare måste prioriteras.

KRG och Irak måste upphöra med konfiskeringen av assyriers landområden. Vad som pågår i regionen är de facto landstöld. Marken måste återlämnas till de rättmätiga ägarna. Irak och KRG behöver även säkerställa att minoriteterna får en självständig finansiering och tillåtelse att bedriva skolor för sina egna folkgrupper. Det bör även övervägas att Sverige även ska verka för att Sinjar och Nineveslätten ska bli självstyrande regioner.

Ett sätt att stärka uppbyggnaden är därutöver att överväga att bistånd från Sverige och EU skickas direkt till de etniska och religiösa minoriteterna så att de på egen hand kan bygga upp sina hemområden och få medborgare att återvända. Det finns en väg från katastrof till framtidstro. Men då måste omvärlden, enligt min uppfattning, tydligt ta ställning för de etniska och religiösa minoriteternas framtid.

Robert Hannah (L)